

Hagåkers förskola

Plan mot diskriminering och kränkande behandling 2024/2025

Innehåll

Bakgrund	3
Målsättning	3
Organisation, ansvar och rutiner i det åtgärdande arbetet	4
Utvärdering föregående år	5
Kartläggning	6
Främjande arbete för likabehandling	8
Förebyggande arbete	9
Bilaga 1: Definitioner	11
Bilaga 2: Rutiner anmälan av kränkande behandling	12

Bakgrund

Detta dokument beskriver likabehandlings- och värdegrundsarbetet vid Hagåkers förskola. Syftet med planen är att konkretisera syfte och mål med vårt arbete mot kränkningar i alla former i verksamheten och att aktivt anpassa arbetet så att det får effekt och blir synligt och begripligt för pedagoger, barn, vårdnadshavare och andra.

I grunden ligger de lagar och riktlinjer som reglerar förskolans arbete med likabehandling för att främja barns lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck eller funktionsnedsättning, samt att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. De lagar som dokumentet utgår från är:

Skollagen 2010:800 6 kap 1-16 §§ samt 1 kap 4-5 §§ samt 8-9 §§

DL 2008:567 1-3 kap

Dokumentet utgår även från förskolans läroplan (Lpfö18) vad gäller förskolans värdegrund samt Skolverkets skrifter *Främja, förebygga, upptäcka* åtgärda (2022).

Barnkonventionen artikel 2, 19 och 29.

Definition av olika begrepp och diskrimineringsgrunder samt artiklar från Barnkonventionen framgår av Bilaga 1.

Målsättning

“Alla som ingår i vår verksamhet och möter Bosgårdens pedagogiska enhet ska bemötas på ett öppet, professionellt och respektfullt sätt. Genom att utgå från vår gemensamma kunskapsgrund inom hbtqi vidareutvecklar vi vårt bemötande och förhållningssätt i att vara normkreativa och inkluderande”.

Vi ska arbeta främjande och systematiskt med kartläggningsmaterial under läsåret samt barns integritet för att motverka diskriminering och kränkande behandling.

Organisation, ansvar och rutiner i det åtgärdande arbetet

Ansvariga för planen:

En pedagog från varje storarbetslag
Anna Törnqvist, MyrStacken
Beatrice Samuelsson, TrollSländan
Fanny Fransson, SolRosen
Parvin Shirkoul-Tajani, FlugSvampen
Helena Hansson, FiskMåsen
Malin Kjellgren Åberg, Grankotten
Moa Stålnacke, Timotej och Humle
Naomi Jonas, rektor
Veronica Stigholt, rektor

Rutiner för akuta situationer

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling på vår förskola. All personal och rektor har anmälningsskyldighet. All form av kränkande behandling/trakasserier skall meddelas omedelbart till rektor för att åtgärder ska kunna sättas in snabbt. Om ett barn utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling, görs en anmälan av ansvarig personal i Drafit.

Om ett barn utsätts för kränkande behandling/trakasserier av andra barn/personal.

- Kontakta personal på avdelningen eller rektor
- Anmälan görs digitalt via Drafit.
- Kartläggning. Pedagogerna för samtal med barn för att lyfta fram deras upplevelser. Alla ska känna sig trygga och få sina röster hörda. Anteckningar förs under samtalet/samtalen.
- Rektor anmäler kränkning/trakasserier till huvudman via Drafit.
- Rektor beslutar om kränkning/trakasserier skett och meddelar huvudman via Drafit.
- Handlingsplan med åtgärder som förhindrar fortsatta trakasserier eller kränkande behandling, med en tydlig ansvarsfördelning, upprättas tillsammans med vårdnadshavare via Drafit.
- Rektor får handlingsplan som diarieförs via Drafit
- Uppföljning av handlingsplan/åtgärder.
- Rektor avslutar ärendet och meddelar huvudman via Drafit.

Ansvariga för Draftit anmälan:

Naomi Jonas (rektor) 0704 677224, Veronica Stigholt (rektor) 031 315 20 84,
Fanny Fransson (förskollärare) 072-155 90 57, Anna Törnqvist (förskollärare)
072-155 90 60, Moa Stålnacke (förskollärare) 070-467 74 30

Se bilaga 2 för utförligare beskrivning.

Utvärdering föregående år

Utifrån de resultat som vi fått från föregående år ser vi till stor del liknande resultat. Det nya kartläggningsmaterialet visar hur vi kan förbättra tillgängliga lärmiljöer som gynnar alla barns utveckling.

Vi har tydliggjort hur kartläggningen sker och visat på exempel och syften med kartläggningarna. Vi har även gett tid till förberedelse av kartläggningen på APT:er under läsåret. Vi har sett att detta har underlättat för grupperna att genomföra kartläggningarna och detta resulterade i ett gediget underlag för utvärdering och analys av årets plan. Vi kommer utvärdera och redigera kartläggningsmaterialet ytterligare, för att säkerställa att vi aktivt undersöker arbetet med alla diskrimineringsgrunderna.

Efter en sammanfattning av resultaten från våra olika kartläggningsmaterial kan vi se att det är främst främjande insatser vi behöver fortsätta arbeta med.

Tillgänglighetsvandringarna: I sammanställningen av tillgänglighetsvandringarna kan vi se återkommande åtgärder från alla grupper som visar på ett fortsatt behov av att tydliggöra och strukturera upp lärmiljöer och rutiner på avdelningarna.

Sociogram: I sammanställningen av sociogrammen kan vi se att ett eller flera barn behöver stöttning i leken i alla grupper. Orsakerna kan till exempel vara språkförståelse eller svårighet att förstå lekkoder. Vi ser vikten av främjande insatser med aktiva pedagoger och att skapa mindre sammanhang för barnen. En framgångsfaktor är att göra sociogram både hösttermin och vårtermin.

Relationsanalys: Analysen synliggör att relationsanalysen är ett viktigt verktyg för att säkerställa att mötet med barnen blir likvärdigt och att varje barn ges förutsättningar för att lyckas. Relationsanalys görs i samband med sociogram.

Regiongemensamma brukarenkät: analys med fokus på normer och värden. Vi behöver förtydliga och inkludera vårdnadshavare i hur vi arbetar med punkterna:

konflikthantering och lika möjlighet till utveckling oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning.

Framgångsfaktorer: Tydliggjort kartläggningsmaterial, skapat ett levande årshjul med färre och mer konkreta insatser och kartläggningar. Tydliga mål i det främjande och förebyggande arbetet gör det lättare att implementera arbetet i våra lärområden och det systematiska kvalitetsarbetet. Vi har under läsåret sett en större kunskap hos alla pedagoger kring specialpedagogiska metoder, vikten av att skapa förutsättningar för lek och fördelarna i att skapa mindre grupper och sammanhang för barnen.

Utvecklingsområden: Vi behöver säkerställa att vi arbetar aktivt med alla diskrimineringsgrunder. Vi behöver utforma förebyggande insatser som går att samla in och utvärdera. Arbetet fortgår för att hitta en bra systematik för kartläggningsmaterialet i årshjulet med en tydlig plan för uppföljning och utvärdering.

Insats föregående år	Genomfört?	Kommentar
Planera utbildning/aktivitet i lek. Skapa tid för att introducera eller dramatisera leken. Planera in för hur vi kan vara närvarande och deltagande pedagoger i lek, både inne och ute.	Ja	Varje arbetslag har arbetat med lek som lärområde, vilket innebär att alla har planerat för lek, skapat tid och förutsättningar för lek i undervisning och utbildning. Alla arbetslag har fått tid för att förbereda och skapa leklådor på APT.
Workshop/diskussioner/dramatisering med alla kollegor på enheten.	Ja	Diskussioner i storarbetslag kring etik och normer i lek togs upp på studiedag juni 2023.
Normkreativitet i fri lek. Utmana normerande roller och kroppsliga föreställningar och förväntningar.	Ja	I planering av lek som lärområde har grupperna aktivt planerat för att utmana normer och ge kreativa förutsättningar för allas deltagande. Pedagogernas roll i leken blir väsentlig i och med att utmana befintliga samhällsnormer och hitta kreativa lösningar.
Möte med vårdnadshavare. Vi föreläser kring hur vi aktivt genomgående arbetar med konflikthantering, både i lärområden	Ja	Alla grupperna höll i ett möte för vårdnadshavare i början av höstterminen där de gick igenom arbetet med konflikthantering i undervisning och

och i den fria leken.		utbildning.
Göra situationen kring toaletten trygg för barnen. Barnen ska vara delaktiga i hur det ska gå till.	Ja	Alla grupper arbetar med integritet kontinuerligt, där pedagoger stöttar, vägleder samt är närvarande.

Kartläggning

Undersökning av verksamheten för att upptäcka eventuella risker för diskriminering utifrån samtliga diskrimineringsgrunder samt för kränkande behandling.

- Sociogram - För att synliggöra relationer, lekkonstellationer, normerande föreställningar och maktförhållande mellan barnen. Det finns ett eller flera barn i varje grupp som behöver extra stöttning i lek och i sociala relationer. Det finns en risk att dessa barn blir uteslutna av de andra barnen. Analysen av sociogrammen ger oss vilken typ av stöttning barnen behöver.
- Relationsanalys - Synliggör pedagogernas relation till barnen och är ett arbetsunderlag för arbetslaget. Används tillsammans med sociogrammens resultat för att säkerställa att inget barn hamnar utan en god relation till varken barn eller vuxna. Utifrån analysen ser vi vilka relationer vi behöver bygga vidare på.
- Tillgänglighetsvandring - För att synliggöra att undervisningsmiljön är tillgänglig, tydlig och se över intryck i våra lärmiljöer samt att utföra åtgärder så att det gynnar alla barnen i deras lek och lärande.
- Resultat av regiongemensam brukarenkät med fokus på delen normer och värden.

Främjande arbete för likabehandling

Det främjande arbetet sker kontinuerligt och fokuserar på att skapa och stärka det positiva. Det handlar exempelvis om insatser för att skapa tillitsfulla relationer, likabehandling och trygghet. Punkterna nedan är framarbetade utifrån verksamhetens beprövade erfarenhet med vetenskaplig grund.

- Förskolans pedagoger skall planera och genomföra integritetsövningar med barngruppen minst en gång per termin, även arbeta kontinuerligt med begreppet samtycke och vad det innebär i praktiken.
- I våra pedagogiska planeringar inom lärområden skriver vi fram hur vi arbetar främjande med hbtqi och normkreativitet i undervisning/utbildning, lek och lärmiljö.
- Vi delar barnen i mindre grupper under dagen för att ge barnen möjlighet att skapa goda möjligheter för lek, bygga relationer, minska intryck och möjlighet för barnen att ta mer plats och bli sedda.
- Vi ska öka medvetenheten och förståelsen för att alla barn har olika lekförmågor och därför behöver vi erbjuda olika metoder för stöttning i leken.
- Vi skapar leklådor med ett tydligt lekmaterial och lekkartor.
- Vi skapar lekgrupper där barnen får öva på att ta olika roller och utmana invanda mönster samt öva på lekkoder med en närvarande vuxen.
- Vi arbetar aktivt med barns språkutveckling och flerspråkighet för att ge alla barn förutsättningar till delaktighet och social gemenskap. Vi använder oss bland annat med TAKK, samtals och lek-kartor för att ge alla ett kommunikationsverktyg.
- Vi är aktiva och närvarande pedagoger i grupperna
- Vi samtalar inte om barnen när de är närvarande och kan höra sitt egna eller andras utmaningar/tillkortakommanden.

Det här läsårets verksamhetsplan innehåller två delar. Den första behandlar specialpedagogik för lärande i förskolan utifrån Skolverkets modul *Tillgänglig förskola*. Vi kommer arbeta aktivt med de här fyra delarna: *Tillgänglighet och inkludering*, *Lek och samspel för alla*, *Språk och kommunikation för alla* samt *Undervisning, stödinsatser och systematiskt kvalitetsarbete*.

Den andra delen av verksamhetsplanen behandlar Mölndals stads förskolors gemensamma mål: Pedagogiska relationer med språket i fokus.

- Varje barn får möjlighet att utvecklas och lära i relationella processer som innehåller två ömsesidigt beroende riktningar - att förstå och göra sig förstådd.
- Pedagogernas kognitiva, sociala och emotionella stöd är nyckelfaktorer i mötet mellan pedagog och barn.

Förebyggande arbete

Förskolans insatser för att motverka kränkande behandling, trakasserier och diskriminering, utifrån de risker och brister som tidigare kartläggning visade.

Bakgrund	Insats	Eventuell diskrimineringsgrund	Ansvarig	När	Uppföljning
I varje års kartläggning återkommer oro kring vissa barn som behöver extra stöttning i leken. Det är i den fria leken det främst riskerar att ske.	Planera och utföra lekaktivitet/undervisning med fokus att utveckla lekförmågor: Skapa en tydlig lek med ramar, regler och ge förutsättningar för alla barn i gruppens olikheter och förmågor. Skapa förutsättningar för kommunikation i den planerade leken genom att vara en närvarande pedagog som tolkar och förmedlar samt använder bildstöd/bildkartor.	Alla	Varje arbetslag	I samband med lärområdet social utveckling och lek.	Varje arbetslag redovisar resultat och analys i mars, i samband med sammanställning av sociogrammet.
Kunskapsgrund. För att göra planen levande i alla arbetslag.	Kompetensutveckling genom workshop med alla kollegor på enheten.	Alla	Likabehandlingsgruppen	APT i oktober	Vi protokollför genomgången och sammanfattar diskussionerna.
Utifrån resultaten i brukarenkäten.	Möte med vårdnadshavare. Vi föreläser kring hur vi aktivt arbetar med diskrimineringsgrunderna och konflikthantering, både i lärområden och i den fria leken.	Alla	Varje storarbetslag.	September	Varje storarbetslag tar med eventuella frågor som uppstod tillbaka till likabehandlingsgruppen.

Tillgänglighetsvandring	Se över lärmiljöerna, intryckssanera och tydliggöra. Utgå från verktyget tillgänglighetsvandring.	Alla	Varje arbetslag.	Augusti och Januari.	Varje arbetslag ser över åtgärder och ansvarsfördelar. Återkoppling sker till likabehandlingsgruppen i slutet på Februari.
-------------------------	---	------	------------------	----------------------	--

Bilaga 1: Definitioner

Diskrimineringsgrunder

I diskrimineringslagen definieras sju diskrimineringsgrunder. Förskolan har en särskild skyldighet att se till att inget barn på förskola blir illa behandlad eller får sämre villkor än andra mot bakgrund av dessa faktorer. Diskrimineringsgrunderna är de följande:

Kön: kvinna eller man. Även transsexuella personer omfattas av diskrimineringsgrunden.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: någon identifierar sig som kvinna eller man eller ger uttryck för att tillhöra ett annat kön genom sin klädsel eller annat uttrycksmedel.

Etnisk tillhörighet: tillhörighet till en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg.

Religion/annan trosuppfattning: livsstilsingripande tro på en högre icke-världslig makt eller en gud, exempelvis islam eller kristendom (religion), buddism, ateism (annan trosuppfattning). Annan trosuppfattning innebär något annat än *religion* men är begränsat till en åskådning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning. Det gäller inte etiska, filosofiska eller politiska värderingar/åskådningar. Åskådningar som buddism, ateism och agnosticism är jämförbara med religion och omfattas av begreppet annan trosuppfattning.

Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell, heterosexuell eller annan sexuell läggning.

Funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Ålder: uppnådd levnadslängd.

Barnkonventionen

2. Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

19. Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp.

29. Skolan ska hjälpa barnen att utvecklas och lära barnet om mänskliga rättigheter.

Bilaga 2: Rutiner anmälan av kränkande behandling

Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev upplever sig vara utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla det till rektorn.

Rektorn är i sin tur skyldig att anmäla till huvudmannen som skyndsamt ska utreda händelsen och vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolnämnden har delegerat till rektor att för nämndens del ansvara för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Alla steg i ärendeprocessen nedan dokumenteras i skolförvaltningens digitala system.

Plan gällande barn som utsätts för kränkande behandling Bosgårdens förskolor (Hagåker, Jungfrustigen, Torallastigen)

Det ska råda nolltolerans mot kränkande/trakasserande behandlingar på vår förskola. All form av kränkande behandling/trakasserier skall meddelas omedelbart till rektor för att åtgärder ska kunna sättas in snabbt.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Vi tar alla signaler rörande kränkande behandling och trakasserier av barn på allvar oavsett om kränkningen utförts av förskolans personal, eller barn. Genom våra kartläggningar av verksamheten samt närvarande pedagoger ökar vi möjligheten att upptäcka kränkande behandling/trakasserier. Personalen håller god uppsikt och är närvarande och deltagande på alla platser där barn leker inne och utomhus. Beslutade åtgärder med anledning av eventuellt kränkande behandling/trakasserier meddelas skyndsamt all personal av rektorer.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Barn och föräldrar vänder sig i första hand till den personal som finns tillgänglig på avdelningen. Man kan även vända sig till en annan personal på förskolan eller rektor. Likabehandlingsgruppen, Naomi Jonas (rektor) 0704-677224, Veronica Stigholt (rektor) 031-315 20 84, Fanny Fransson (förskollärare) 072-155 90 60, Anna Törnqvist (Förskollärare) 072-155 90 60. Moa Stålnacke (förskollärare) 070-467 74 30

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Om ett barn utsätts för kränkande behandling/trakasserier av andra barn.

- Barn berättar för förskolan.
- Förskolan kontaktar vårdnadshavare.
- Vårdnadshavare kontaktar förskolan.
- Rektor underrättas.
- Anmälan görs digitalt via Drafitit och skrivs av personal eller vårdnadshavare.
- Kartläggning. Pedagogerna för samtal med barn för att lyfta fram deras upplevelser. Alla ska känna sig trygga och få sina röster hörda. Anteckningar förs under samtalet/samtalen.
- Rektor anmäler kränkning/trakasserier till huvudman via Drafitit.
- Rektor beslutar om kränkning/trakasserier skett och meddelar huvudman via Drafitit.
- Handlingsplan med åtgärder som förhindrar fortsatta trakasserier eller kränkande behandling, med en tydlig ansvarsfördelning, upprättas tillsammans med vårdnadshavare via Drafitit.
- Rektor får handlingsplan som diarieförs via Drafitit
- Uppföljning av handlingsplan/åtgärder.
- Rektor avslutar ärendet och meddelar huvudman via Drafitit.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Om ett barn utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling av personal.

- Rektor underrättas.
- Förskolan kontaktar vårdnadshavare.
- Anmälan skrivs i Drafit av personal på förskolan och det är den som skriver ärendet vars namn står med oavsett vem som anmäler.
- Rektor kontaktar verksamhetschefen med anledning av kommande kartläggning.
- Kartläggning sker av specialpedagoger.
- Den färdiga kartläggningen presenteras för rektor.
- Rektor tar beslut om kränkning skett.
- Handlingsplan med åtgärder som förhindrar fortsatta trakasserier/kränkande behandling, med en tydlig ansvarsfördelning, upprättas tillsammans med vårdnadshavare via Drafit.
- Handlingsplan diarieförs och anmäls till huvudman.
- Uppföljning av handlingsplan/åtgärder(rektor).
- Rektor avslutar ärendet och meddelar huvudman.

Reviderad 23-04-19